

פ ר ו ט ו ק ו ל מס' 13

מישיבת ועדת הפנים
שהתקיימה ביום ד', יא' בטבת תשי"ב - 9,1,52 בשעה 9,30.

השתתפו: י. ספרד - היו"ר
א. אלסטן
ע. אסף
ס. חזני

בעדרו: ח. אריאב
ס. ארם
ש. בבה
י. גורי
ד. הכהן
ת. טובי
י. ישעיהו
א. כהן
ג. מועדי
א. פרי

סוזפנים: א. קרטובי - נא-כוח מסדר הבטחון
ת. סרני - רב-סדרן
ס. רוטנברג - ב-כוח מסדר הפנים

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. ספיר:

הזכנו אתכם כדי לסמוע את הערותיכם - אם

ישנן כאלה - ביחס לחוק

א. קרטובי:
למעשה, הרבאה עכשיו דרישה מצד הצבא
להגדיל את התוספת הנדרשת. אינני רואה
אפשרות חוקית להציע זאת, היות וזה עדיין לא אושר על ידי הממשלה.
אנחנו סוכרחים לדון בהצעה כפי שהיא.

אני חושב שהדרישה שבהצעה הנוכחית היא
הפיניסאלית. הפטור של שני-שליש מבוזע עכשיו למעשה, אלא שהוא מבוזע
לפי סעיף 118, והכנסה היא לטובת לכן צורה משפטית ולא צורה של חסר.

תיקון שני מתייחס לאחוז הנכות. עד כמה
שידוע לי עומד לבוא תיקון גם בחוק הנכים, סמוך פגמה לכלול את הנכים
ס-35%.

הוא הדין ביחס לזכאים לתשלום על פי
חוק משפחות חיילים שניספו בפלחמת השחרור.

ביחס לנפגעי-הפלחמה, לא הייתה זו דרישתנו
אלא דרישת הפטור לנפגעי הפלחמה.

ע. אסף:
לכל חברי הוועדה מוכן טעמן של ההקלות
האלו לגבי אדם המסרת שרות חובה. אבל עד
כמה שידוע לנו, תנאי עבודתם של המסרתיים בשרות קבע אינם גופלים כאלה
של שרות אחר במדינה, בפרט כשהם על פי רוב קצינים. מה ההצדקה לדרוש
בשבילם את הפטור הזה?

ועדת הפנים
8.1.52

דל/פי

א. קדמוני:

אם הפטור הזה יאושר לטורקים, אינני חושב שתנאי השרות בפטורה גרועים מאלה אשר בצבא הקבע מבחינה כלכלית או בטחונית.

שנית: עד כמה שהסביר לי בא-כוח הצבא, ישנם בצבא הקבע פרותקים, ותנאי השרות שלהם אינם על סמך התקשרות חוזית, אלא שהם פרותקים עוד בזמן מלחמת השחרור.

שלישית: ידוע כי אין התנדב ות רבה לצבא הקבע. המגמה היא למשוך לשרות זה כמה שאפשר יותר אנשים. אם גם מסכורת אנשי צבא-הקבע, ביחוד הקצינים, היא אותה המסכורת הניתנת לפקיד-מטלה, הרי תנאי שרותם נופלים מתנאיהם של פקיד-המטלה. יתכן שהיום מורכב צבא הקבע בעיקר מקצינים, אבל אולי יחודש חיל-הספר או שרותים אחרים של חיילים שאינם קצינים.

אני עצמי הייתי מעדיף לחכות לתיקון הסופי, כדי שלא נצטרך להביא הצעות תיקון נוספות.

ע. מסמך: אין זה בידוני. רק המטלה יכולה לקחת זאת בחזרה.

היו"ר י. ספיר:

הטענה היא: א) שאנשי צבא-הקבע, בעיקר בדרגות הגבוהות, מקבלים שכר שווה לזה של עובדי המדינה, שגם שרותם הוא חיוני ביותר, אם זה פקידים, מורים וכו'.

ב) אם הטיבה היא כוח המסיכה, אז יותר מוצדק לפטור אותם קודם ממש הכנסה, שהוא הרבה יותר גבוה מן המס העירוני. אז, כמובן, תצטדנה הרשויות המקומיות את מידת הפטור שלהן למידת הפטור של המטלה.

ג) דבר זה עלול להראות בחוגי עובדי המדינה כאפלייה לרעה. היינו רוצים לטמוע מהם הנימוקים המצדיקים את תביעתכם, למרות הנימוקים שהזכרתי.

ד. חזוני:

ארגון הנכים הציע לפטור מן המס נכים שנכותם היא גם למטה מ-35%, האם יש למסדר הבטחון דעה בעניין זה?

היו"ר י. ספיר:

נסאלה גם השאלה אם יש הצדקה להקלה זו, לגבי אנשי צבא שיש להם הכנסות נוספות.

ה. טרני:

מסדר הפנים הציע בתיקונו לשחרר חיילים בשרות חובה מתשלום מס עירוני. הוא לא הציע זאת לגבי אנשי שרות הקבע. לגביהם אנו מסתפקים בהנחה של שני-שליש. אם מדובר בחיילים המשרתים שרות חובה, חלק מהם בעלי מספחות אשר בימי מלחמת השחרור היו פרותקים למקומות עבודה, אך עדיין לא הגיעו לגיל 29. אלה, רובם ככולם בעלי מספחות. הם מקבלים עבור אשה בסך הכל 16 ל"י, ועבור כל ילד - 9 ל"י. עבור שכר דירה הם מקבלים 7 ל"י. עבור שאין זה מספיק. במידה שנצטרך לשלם גם שליט מן המס העירוני יפול הדבר לפעם על אגף מספחת החייל של מסדר הבטחון, כי הצבא אינו יכול לשלם זאת. למעשה, במסך כל זמן הטלחפה נהגו העיריות שלא לתבוע את הסכום הזה, וכך גם כיום. יתכן שיש מועצה בודדת המתעקשת על כך, ואז צריך מסדר הבטחון להוסיף את הטכום הדרוש.

חברי הוועדה וראי יודעים כי בוועדת העבודה נמצאת הצעת תיקון שלנו לשינוי המס למספחות חיילים בשרות חובה. במידה שזה יתקבל, נצטרך להגדיל את התשלום למספחות חיילים בשרות חובה. מאחר שאין זה נראה לנו, אנחנו דורשים בשבילם פטור מלא ממש עירוני.

דל/טי

ת. פרי:

המדובר הוא רק במלה הקצרים תסיכה מאגף מסוף החייל. אין הם מסלמים
מס הכנסה, כי אין להם כל הכנסה.

ע. פרי:
עד כמה שידוע לי, למשרתים בצבא הקבע ישנן
הטבות אחרות.

ת. פרי:

קודם כל, טעות היא לחשוב כי רוב המשרתים
בצבא הקבע הם קצינים. מספר בעלי הדרגות
האחרות הוא רב, ואין הוא מספק את צרכי הצבא. הצבא זקוק למספר גדול של
אנשים, אשר לפי התקניה שלו אינם יכולים להיות קצינים, אבל הם בעלי
מקצוע. נוסף לכך, מספר הקצינים בעלי הדרגות הגבוהות גדול בהרבה ממספר
בעלי הדרגות הגבוהות. מספר העוזבים את הצבא הקבע גדול והולך כיום ליום.
זוהי אחת הסיבות לכך שאנחנו דורשים הקלות בכל השטחים. מספר העוזבים
גדול מן המסוער, ומספר הנכנסים לצבא הקבע לאחר שרות החובה - קטן מן
המסוער.

טענו כאן כי אין הבדל בין פקיד מסלמי
או אחר לבין חייל המשרת בצבא הקבע. אם תסור את טבלת השכר של אנשי
שרות הקבע לזו של פקיד מסלמי, תיווכחו כי הדרגות הן הרבה יותר בסוכות.
קצין בדרגת טרן שהוא מספר פלוגה ואחרים לפחות על 120 איש, או שהוא
סגן מספר גדוד, וכמספר הגדוד איננו הוא באופן אוטומטי אחרים על
600 איש, מקבל דרגה המקבילה לדרגה זו מסלמית. אם בשונה מן הפקידו
לפקידו של פקיד בדרגה זו, הרי שכבר מבחינה זו אין להגיד כי אין הבדל
בין תנאי צבא הקבע לבין תנאי הפקידו. נוסף לכך, הדרגות בצבא הן
בסוכות בכמה לירות מן הדרגות במסלמי.

גם תנאי השרות של החייל אינו דומים לתנאי
עבודתו של הפקיד. חייל נתון למסמעת/צבאית. פקיד עובד מ-7.30 בבוקר
עד 3 או 4 אחר-הצהריים, ביום שני הוא עובד רק עד שעה 1, וכל המועד
ובחגים וערבי חגיו הוא עובד חצאי ימיו, וכו' וכו'. לגבי חייל אינו
קיים מוסג של שעות-עבודה. גם אם חיילים עובדים במשרדים, הם עובדים
עד שעה 5, בערבי-חגים - עד 3.30. אם הם נמצאים ביחידותיהם הם נמצאים
מ-24 שעות. אין שם שעות-עבודה. וגם אם הם גומרים את עבודתם, אין הם
יכולים לעזוב את המחנה ולצאת לביתם. אם הם נמצאים ביחידות קרובות
לעיר, ניתנת להם הרשות לצאת, לצאת פעם בשבוע. גם אז מתחיל הערב החופשי
מ-7 בערב, אחרי הארוחה, וצריך לחזור בשעה 10, כי ג-10.30 יש כיבוש
אורות.

פקיד הגוסס את עבודתו בשעה 4 אחר-צ, יכול
לעבוד בשעות הערב עבודה נוספת. אין זה סוד שרוב הפקידים עושים זאת.
עוד זאת מפני שגם במסורות המסלמית אין הם יכולים להתקיים. איש
צבא אינו יכול לעשות זאת. הוא גם בעל מקצוע כזה שאין בו אפשרות לעבודה
נוספת, וגם תנאי-הצבא אינם מאפשרים לו לעשות זאת.

חייל בצבא-הקבע סובתק מספחתו, וגם אם אינו
סובתק, הוא יכול להיות מועבר לסקור אחר בכל יום. אין אגחור מעבירים
אנשים בהתחשב עם מצב המספחת, אלא בהתחשב עם צרכי הצבא. פקיד מסלמי,
עם העברתו מסקור לסקור, דואגים להם ליצור, להוצאות מיוחדות וכו'.

אין להשוות את האחריות המוטלת על קציני-
צבא, לזו המוטלת על פקידים-מסלמי. פקיד ששנה בעבודתו, יכול היה לשעות
בהערכת המקצוע, או שלא נתן רציון לפיכחו וכו'. אם סגן-אלוף עשה שגיאה
באיטוביה או בשה-קרב, הרי זה בוגע לחייה. אל 600 חיילים ומספחתיהם.
אחריות זו מתחילה מרב-טוראי.

לכן אנחנו דורשים לאנשי הצבא הקלות במסחים
סונים. אנחנו דורשים הקלה במס העירוני. הגשנו גם בקשה להקלה במס
ההכנסה, במותח מידה. הצעה זו נידונה כעת בין משרד האוצר ובין בא-כוחנו.
פצד שני, אנחנו דורשים גן-העלאת מסכורתם של אנשי-הצבא. אנחנו גומלים
תוספת כזון למספחות החיילים, תוספת מאחרים, מוללי, מסיגים אותה בעוק
שחור, ולחייל אין אפשרות כזאת. כך גם בגדים. אין אנחנו רוצים שמהיינה

ועדת המסים
9.1.52

רל/מי

ת. סררי:

לחיל מיזה שהן דאגות של קבוצה וכדומה. במסגרת כדרך זאת גם אם
הועלה כמפורט של החיל. צריך שהיה פשוט כדאגות, כדי שהשירות
בצבא יספיק לנשים. אין אמצעי יכולים להשלים עם העזיבות. הקטנו ספיעל
שיכון לצבא-הקבע, בתנאים טובים ובבנייה טובה כזו שאפשר להשיג
בסקר אחר. התבוננו את השיכון בחתימה על צבא-הקבע לשלום ימים מביטומס.
דבר זה החזיק את האנשים בקיבלו שיכון, אבל עם תום החוזה,
האנשים עוזבים. והפדונו הוא בעלי קצווע. הכשרתה דורשת תקופת ארוכה.
כשעוזב חותמו חיל בעל קצווע, דרושה 15 חודש ויותר כדי להכשירו אחר
בקרסו.

ע. אטמ:

האם מוכרחים כל השירותים האלה להיעשות על ידי
ידי חילצם ואינם יכולים להיעשות על ידי

אזרחים?

ת. סררי:

מיזה אזרח יכול לתקן סורייין? נוסף לכל,
אם אותו חיל סוכן לעבוד בצבא כאזרח, הוא
קבל מסכורת גבוהה כזו של מסד חיל הריון. האם הצבא יכול לשאת בזה?
גם לא בכל מקרה אפשר להכניס אזרחים. ישנן עבודות מודיות שרק חילים
יכולים לעשותן. לכן מוכרחים לתת לאנשים אלה הנחות.

היו"ר י. ספיר:

מה הנוהג בצבאות אחרים?

ת. סררי:

בצבא הבריטי, למשל, אין הבדל בין שרות-
חובה ושרות-קבע. המטרות בצבא שירותים
במסורת שלהם, ומסורתם היא פי 1-1/2 כזו של בעל תפקיד אזרחי קביל.

א. קדמוני:

אני מבין שהיתה פנייה מצד מרגון הנכדים.
אני מאסער שדבר זה לא הועבר דרך מסד
הבטחון. לא קיבלנו כל פנייה כזאת. אם אתם תסכימו לפטור גם אלה שהם
מבקשים לפטור, מסד מסד הבטחון לא תהיה התנגדות לכך.

ט. רוטנברג:

האם אינך חושב כי בהעסקה שבקבע בחוק
כפיצוי בעד נכות של למטה 40%, נכללים
האפשריים שאנכות גרסה לאותה הנכדים?

א. קדמוני:

לפי סעיף 4 לחוק הנכים, קבליה נכים שאחוז
נכותם למטה 40% העסקה חד-פעמית ביחס
שווה לאחוז נכותם: 5 ל"י בעד כל אחוז נכות.

היו"ר י. ספיר:

מה הוא המוסג הפיזי של 40% נכות?

א. קדמוני:

אלה הם נכים שפסוגליה לעבוד, אבל לא
בכל העבודות.

ת. סררי:

לפי הסדר, העיריות והמועצות המקומיות
נוהגות כבר כך. החיל בהנה מספור של
סני-סלים, והשלים האחר בקבה באמצעות הצבא.

היו"ר י. ספיר:

בזאת טייטנו את הגירוי הזה. אנחנו
מודיע לכם.